

■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

چهارشنبه ۱۳ اسفند ۱۴۰۱ | ۱۴ شیان ۱۴۴۴ | ۲۰ صفحه | سال بیست و سوم - شماره ۶۴۲۷ | Wednesday - Feb 22, 2023

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدير، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۰۲۱-۲۲۰۴۰۰۰۰
■ دورنگار تحریریه: ۰۲۲۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۰۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۰۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۰۲۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰
■ تلفن گویا: ۰۲۲۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
■ شابا: ۱۷35-3637-ISSN ■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir ■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

نکته‌روز

امام کاظم(ع):

هر کس ولخرجی و اسراف کند، نعمت از دستش می رود.

بحارالانوار

نکته‌روز

تنهایی پریهاهو

برنامه جالب یک شهر برای سالمندان تنهای شهر

قصه بحران جمعیتی هر چند در ایران با شتاب شگفتی رو به فزونی است اما جوامع دیگر هم دچار این بحران هستند. شاید نقد ابتدایی به سیاست‌های جمعیتی ایران در این باشد که چرا راهکاری برای ۲۰ سال آینده که جمعیت ایران وارد سالمندی می‌شود، نمی‌کنیم، یکی از کشورهایی که مدت‌هاست با این بحران دست و پنجه نرم می‌کند، آلمان است؛ کشوری که با مدیریت سیاست مهاجریذیری سعی کرده بخشی از نیروی کار خود را به واسطه جمعیت سالمندش جبران کند اما تنها پیامد سوء بحران سالمندی مربوط به نبود نیروی کار نیست و مراقبت‌های پزشکی و نظام سلامت در زمانه اکثریت جمعیت سالمند ازجمله دیگر پیامدهای این اتفاق است، یا حتی تنهایی سالمندان در دوران پیری می‌تواند یکی از چالش‌های این جوامع باشد. حالا مسئولان آلمانی خدماتی را برای افراد بالای ۷۰ سال در نظر گرفته‌اند که مانع از انزوای اجتماعی آنها می‌شود؛ این برنامه قرار است تا سال ۲۰۲۴ کل آلمان را پوشش دهد. مقامات برلین اعلام کردند که پس از یک پروژه آزمایشی موفق، برنامه ضدتنهایی برای سالمندان را به محله‌های جدیدگسترش خواهند داد. طبق یک بیانیه رسمی، این پروژه آزمایشی در سال ۲۰۲۱ آغاز شد و اکنون به محله‌های مختلف شهرگسترش یافته است. این برنامه برافراد بالای ۷۰ سال متمرکزست که در معرض خطر افزایش تنهایی قرار دارند و امکان بازدید خانگی از آنها را فراهم می‌کند. در این بازدیدها، افراد نوبت ملاقاتی را با یک کارمند آموزش دیده دریافت می‌کنند که سالمندان را از امکانات تعامل اجتماعی در منطقه خود مطلع می‌کند. به گفته مقامات، هدف تنهایی این است که از سال ۲۰۲۴ خدمات این طرح در سراسر برلین ارائه شود. به گفته مقامات محلی، خدمات ضدتنهایی برلین با یک نامه شروع می‌شود که تقاضای بازدید از خانه سالمندان را مشخص می‌کند. براساس این خدمات شهری، کارکنان علائانه به دنبال افراد بالای ۷۰ سال شهر می‌گردند تا به آنها در زمینه‌های مختلف کمک کنند.

اگر سالمند مایل باشد، توسط کارشناسان از نظر وضعیت سلامتی و فعالیت‌های اوقات فراغت بررسی می‌شود و حمایتگران او را در مورد برنامه‌های اوقات فراغت در نزدیکی محله سکونتش راهنمایی می‌کنند. تمرکز در این پروژه کاملاً بر کمک به افراد مسن است تا با دیگران ارتباط برقرار کرده، کیفیت زندگی آنها را بهبود بخشند تا از تبدیل شدن تنهایی به افسردگی طولانی‌مدت جلوگیری شود. این طرح برای همه سالمندان رایگان است و تاکنون ۳۵۰ نفر از این برنامه بهره‌مند شدند.

خبرروز

من از اسپیلبرگ متفرم!

جویس کارول اوتس، نویسنده سرشناس آمریکایی این روزها به نقد فیلم علاقه مند شده است. نویسنده‌ای که در ۸۴ سالگی هنوز تقریباً سالی یک کتاب منتشر می‌کند این روزها به منتقد حرفه‌ای فیلم در توئیتر بدل شده است.

او به‌تاگی در نقد هایش هیچ‌کاک را به عنوان کارگردانی معرفی کرده که بیش از حد به آثارش بها داده‌شده، انتخاب تام کروز و نیکول کیدمن برای فیلم «چشم‌های کاملاً بسته» کوبریک را انتخاب‌های نادرستی خوانده، «کیل بیل» تارانتینو را بسیار احق‌قانه نامیده و البته پایان «راننده تاکسی» را هم درب و داغان خوانده است؛ اما در چند هفته اخیر اوتس بیش از همه بر یک فیلم تمرکز کرده و از کریسمس تاکنون حداقل ده‌ها بار درباره تئرفرش از «فایلمن‌ها» استیون اسپیلبرگ توییت کرده است. خیلی از معناتان توئیتر ممکن است نوشتن درباره یک چیز در توئیتر را عادی بدانند اما این حجم از نفرت برای یک فیلم دیگر غیرعادی به نظر می‌رسد.

نگاه

عید همین حالاست

عید همین حالاست، همین شلوغی و ازدحام، همین روزهایی که سرما کم کم رخت می‌پندد و آفتاب جان می‌گیرد، همین شوری است که در قاب عکس خورشنگ مجید آزاد، عکاس روزنامه جام‌جم هم خوش نشسته است. دیوارهای نقاشی‌شده، دستفروش‌های رها در هر گوشه خیابان، مغازه‌های شلوغ. سروکه ماهی‌های تنگ و سبزه‌های روی پیشخوان هم کم کم پیدای‌شان می‌شود. عید برای ما همین روزهای منتهی به پایان زمستان است، وگرنه با محول الحول را که بخوانند، سبب که در تنگ آب سفره هفت‌سین چرخي بخورد و سال تغییر کند، کرتخی نوروز جای این شوق را می‌گیرد.

زنده‌رود زنده‌است

زاینده‌رود ممکن است برای ما یک رودخانه در شهری مرکزی باشد اما برای اصفهانی‌ها «جان» است؛ جان‌شان بسته به زنده بودن این رود، همین است که خیلی از اصفهانی‌ها آن را به‌نام پرمعنای زنده‌رود می‌شناسند. تداوم خشکسالی‌ها و کمبود آب و تغییرات اقلیمی همگی دست به دست هم داد تا دیگر شمایل پرآب این رودخانه کمتر به چشم بیاید اما حالا چند روزی است که عیش اهالی اصفهان به‌راه است، چرا که پس از بارش‌های اخیر در سطح استان اصفهان که ۹۰ میلی‌متر بود در ۲۵ سال گذشته سابقه نداشته، آب به بستر خشک رودخانه زاینده‌رود رسیده و با جاری شدن آب، باردیگر این رودخانه جان تازه‌ای پیدا کرده و شادی را برای مردم و کشاورزان به ارمغان آورده است.

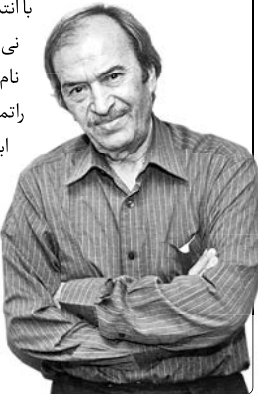

کیوارکد را اسکن کنید

پرسه

وداع با آوای «نی»

فقدان حسن ناهید داغی است بر تن موسیقی ایران. پیکر او چند روز قبل در بیش چشم دوستدارانش از تالار وحدت به سمت قطعه هنرمندان بهشت زهرا بدرقه شد. علی رهبری، آهنگساز و رهبر ارکستر، با انتشار متنی نسبت به درگذشت حسن ناهید، هنرمند فقید عرصه نی‌نوازی ابراز همدردی کرد و از او به عنوان یکی از بهترین معلمان خود نام برد. او نوشته است «خبر درگذشت ایشان و مراسم خاکسپاری‌شان راتمام رسانه‌ها منتشر کرده و تابوت‌شان را هم عده زیادی حمل کردند. که برای آنها آرامش آرزویی قوت‌کنند تا صدها نفر از آنها یاد کرده و برای شان عزاداری کنند. قبل از پیروزی انقلاب، مدت سه سال رئیس هنرستان های موسیقی بودم و در کنار ایشان شاهد تربیت نی‌نوازان فراوانی بودم.»

خواب گوسفند برقی!

برخی از رمان‌هایی که براساس فیلم‌ها ساخته شدند

شکارچی گوزن

شکارچی گوزن سه سال پس از پایان جنگ ویتنام اکران شد، در دورانی که جامعه آمریکا متوجه شده بود این جنگ چه تاثیر روحی و روانی شدیدی روی سربازان بازمانده گذاشته است. قصه پیرامون سه دوست اتفاق می‌افتد که در جنگ شرکت می‌کنند و توسط نیروهای ویتنامی اسیر می‌شوند. چند سال بعد با مایک (رابرت دنیرو) همراه می‌شویم که برای فرار از خطرات گذشته، گوزن شکار می‌کند. شکارچی گوزن جایزه فرا از خطرات گذشته، گوزن شکار می‌کند. فیلم بی‌تردید پتانسیل تبدیل شدن به یک رمان را داشت و این اتفاق رخ داد. ای‌ام کندور تلاش کرد تا این کار را انجام دهد و اگرچه کتاب همان قصه فیلم را دنبال می‌کند، جذابیت بالایی دارد و حتی نوشته‌ای از ارنست همنگویگ ضمیمه آن شده است اما موفق نشد ترس‌های پیدا و پنهان فیلم را به درستی بازآفرینی کند.

۲۰۰۱: ادیسه فضایی

متمرکز، جاه‌طلبانه و حماسی، ادیسه فضایی یکی از غول‌های ژانر علمی-تخیلی و یکی از برجسته‌ترین ساخته‌های استلنی کوبریک است که در آن به مضامین پیچیده‌ای می‌پردازد. در سفری رموز به اعماق فضا، دکتر دیو ثومن (ویر دوله) و تیمی از فضانوردان متوجه می‌شوند که سیستم کامپیوتری سفینه، رفتارهای نگران‌کننده و عجیبی از خود نشان می‌دهد. استلنی کوبریک برای توسعه فیلم از داستان کوتاه «گنهبان» نوشته آرتور سی کلارک الهام گرفت اما خود کلارک این مسئله را رد می‌کند. نکته جالب این است که این نویسنده مشهور ژانر علمی-تخیلی، سه دهه بعد، ادیسه فضایی را به یک رمان ۲۲۰ صفحه‌ای تبدیل کرد (۱۹۹۲)، تا به امروز، بیش از سه میلیون نسخه از این کتاب به فروش رسیده است.

بلید رانر

یک فیلم که در روزهای اکران به درستی درک نشد اما حالا یکی از تاثیرگذارترین آثار علمی-تخیلی تاریخ درنظر گرفته می‌شود. اقتباسی از رمان «آیا آدم‌مصنوعی‌ها خواب گوسفند برقی می‌بینند؟» نوشته فیلیپ کی دیک، بلید رانر به دلیل اهمیت تاریخی، فرهنگی و زیبایی‌شناختی‌اش در فهرست ملی ثبت فیلم نیز قرار گرفته است. داکارد هریسون (فورد)، یک بلید رانر است که پس از ورود غیرمجاز چهار آدم مصنوعی – که به آنها ریلیکانت می‌گویند – به لس‌آنجلس، از بازنشستگی خارج می‌شود تا آنها را پیدا کند. مدتی پس از اکران بلید رانر، به فیلیپ کی دیک پیشنهاد ۴۰۰ هزار دلاری داده شد تا نسخه رمان فیلم را بنویسد که او نپذیرفت. درعوض، استودیوی سازنده، نویسنده‌ای به نام لاس مارزین را استخدام کرد تا یک رمان غیررسمی از آن بنویسد که در سال ۱۹۸۲ به چاپ رسید.

مخمصه

یکی از برترین فیلم‌ها اکشن – جنایی تاریخ، مخمصه است از آن آثاری که به سینمای اکشن دهه ۹۰ میلادی معنا بخشید. قصه درباره پلیس کارکشته‌ای است که می‌خواهد سارق باهوشی که دم به تله نمی‌دهد را به دام بیندازد و آنها وارد یک بازی موش و گربه می‌شوند. مایکل مان مدت‌ها پیش از آن‌که فیلم را در سال ۱۹۹۵ بسازد، با ایده اولیه قصه کلنچار می‌رفت. بنابراین تبدیل شدن مخمصه به یک رمان هیجان‌انگیز چندان هم دور از انتظار به نظر نمی‌رسید اما این اتفاق نزدیک به ۲۷ سال بعد رخ داد. کتاب «مخمصه ۲» یک پیش‌درآمد برای فیلم اصلی است که مان آن را با همکاری مگ گاردینر نوشت و مدتی قبل به چاپ رساند.

